

Hâdiseler arasında**Bayan Fikretten
dileğimiz**

Bilmem hangi gazetede, bilmem kim, Tefvik Fikrete söğmüş. Yazıyı gösterdiler. Kimsenin tanımadığı ve edebiyatla alâkasından kimsenin haberi olmıyan muharrire göre Fikret ne şairdir, ne de vatanperver. İki hüviyetinde de sahte bir adamdır ve heykelini dikmek ne kelime, bütün eserlerini yakmak lâzımdır.

İmzanın hüviyeti de salâhiyeti kadar meçhul olduğuna göre, bu yazının edebiyat sansasyonu çıkarmak için o gazeteye girdiği hatıra gelebilir. Bu şüpheyi muhafaza etmiş olsak bile, yazının meçhul imzası değil, mahud iddiası üstünde bir iki şey söylemeğe bizi teşvik eden hazin bir aktüalite var: Tefvik Fikretin Aşiyanı, Amerikalılara satılmış. «Mahud iddia» dedim, çünkü Fikretin şairliğine karşı da, vatanperverliğine karşı da bu hüküm, yeni bir şey değil. Mehmed Akif onun «protestanlara zangoçluk ettiğini» söylediği tarihtenberi, «Kopsun seni Fikret diye alkışlayan eller» lânetini savurmağa bile cesaret edenler bulundu. Dante'den Namık Kemal ve ondan da Mehmed Akife kadar birçok şairlerin adı için olduğu gibi Tefvik Fikretin hatırasını da birbirine zıd iki imaj halinde sevgi ve nefret mevzuu yapan eski münakaşaya dönmenin günüdür; çünkü, Fikretin Aşiyasını Robert College'e satanlar, mezarında yatan kemiklerini Amerikada pazara çıkarmak istedikleri farzolunabilecek antikacılarla bir seviyede ve bir ayarda, millî vicdanı ürpermeler içinde bırakmışlardır.

Tefvik Fikret, babamın -kardeşe yakın- dostuydu. Benim adımlı da o koymuştur. Bunu daima gururla tekrarladım. Ona karşı bitaraf değilim. Şiirinin en adi mısraı içimde en büyük kubbelerin aksini yapar. Ona karşı sevgimin içinde birbirine sarılıp kördüğüm olmuş san'at ve aile tesirlerini ayıracak kadar objektif olamamaktan korkarım. Bunu itiraf ettikten sonra kanaatimi tekrarlıyayım: Fikret, Türk şiirinin ölçüleri içinde büyük şairdir ve -sağlar haric- sayısı beşi geçmiyen vatan şairlerimiz arasında, en az bu memleket kadar yaşayacak, ebedî şiirler bırakmıştır. Onun manzumelerini bugünün estetik mihekine vuramayız. Böyle bir ölçü, yalnız onu değil, devrinin bütün Türk ve dünya şairlerini mahkûm eder. Fransada Hugo için yapılan münakaşalar böyle bir ölçü sakatlığından doğmuştu. Galiba Gide: «Heyhat!.. En büyük şairimiz odur.» demiş.

Aşiyana gelince... Hazin, hazin! Fikretin yuvasını da, oğlunu da bizden Amerikalılar aldılar. Bu bahiste çok şey söylemek istiyorum. Fakat daha önce, hakikati olanca vuzuhile tespit edebilmemiz için, Halûk ve Aşiyân hakkındaki rivayetler üstünde Bayan Fikretin bizi aydınlatacak bir izah mektubunu bekliyorum. Halûk gerçekten hıristiyan ve Amerikan tebaasından olmuş mudur? Aşiyân, niçin ve nasıl Robert College'e satılmıştır? Maarif Vekâletimiz onu alamaz mıydı? Herhangi bir teklifi karşılıksız mı bırakmıştır?

Bunların cevabını en salâhiyetli insan vermeden evvel, kederli bir bekleyiş içinde dudaklarımızı kilidliyelim.

PEYAMI SAFA